

CONXITA TARRUELL LLONCH

Seguint el rastre de Nelson Mandela

Un viatge per Sud-àfrica

Pròleg de
Rosa Pi Masvidal

25^{anys}
llegint junts

Pagès editors
LLEIDA, 2015

© Conxita Tarruell Llonch, 2015
© del pròleg: Rosa Pi Masvidal, 2015
© de les fotografies: Conxita Tarruell Llonch i Rosa Pi Masvidal, 2015
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L, 2015
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat

Primera edició: abril de 2015
ISBN: 978-84-9975-602-8
DL L 329-2015
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L
www.bobala.cat

«Imprès a **lleida**»

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.

ÍNDEX

Pròleg.....	11
Introducció. Com va començar tot.....	15

PRIMERA PART

Capítol 1. Arribada i acollida al pis d'estudiants a Ciutat del Cap	21
Capítol 2. Descubrim i passegem per la ciutat i els voltants	27
Capítol 3. Excursió fins al cap de Bona Esperança i Punta del Cap	35
Capítol 4. L'escola d'anglès. Les classes, els professors i els alumnes	41
Capítol 5. Activitats lúdiques i culturals amb l'escola... ..	47
Capítol 6. Ruta històrica pel centre de la ciutat amb els professors	55
Capítol 7. See Point, el nostre barri. Compartint amb la Nicki i els estudiants	61

SEGONA PART

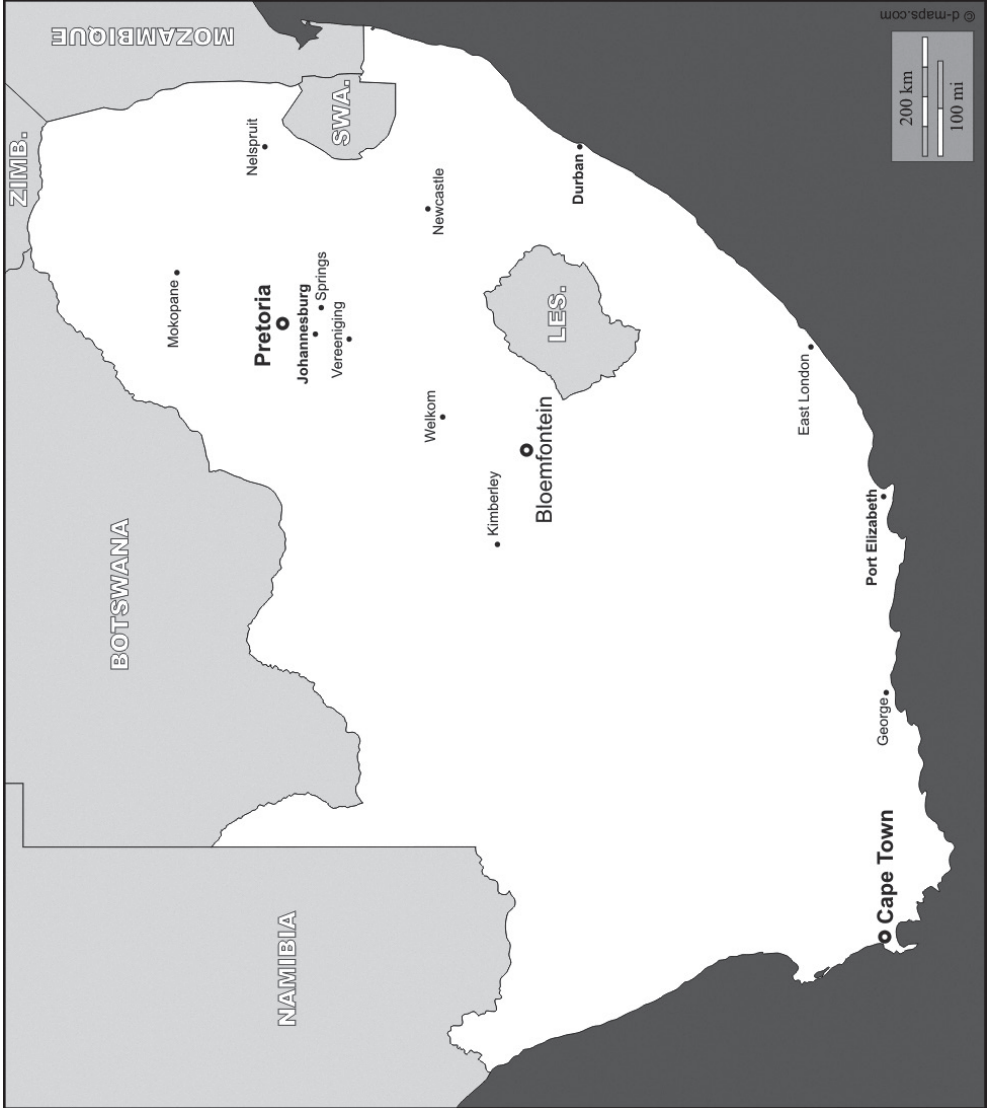
Capítol 8. Safari amb guia al parc Kruger, on veiem els "cinc crancs"	71
---	----

TERCERA PART

Capítol 9. Pretòria. ciutat tranquil·la. Passegem al voltant de l'hospital de Mandela	87
Capítol 10. Johannesburg, ciutat moguda. Coneixem Soweto.....	91

QUARTA PART

Capítol 11. Nelson Mandela. coneixem la persona, d'home perseguit a dirigent.....	101
Capítol 12. Resson del missatge de Nelson Mandela...	115
Capítol 13. Resson del missatge de Desmond Tutu	119
Nota de l'autora i agraïments.....	123

PRÒLEG

Aquest llibre que teniu a les mans, el sisè de la Conxita Tarruell i Llonch, ens descriu el viatge a Sud-àfrica que vam fer totes dues l'estiu de 2013. Escriu de manera directa i entenedora, va explicant les seves observacions dels llocs, les persones, els paisatges i tot el que va succeint durant l'estada en un to amable i acollidor, on es nota que hi posa tots els sentits.

Quan descriu paisatges, tant ens pot parlar dels sons, els colors, les olors i menjars, com dels sentiments que li aporten les noves coneixences.

Conec la Conxita des del viatge a Chicago on vam cantar i aprendre sobre gospel afroamericà a mans d'en Walt Whitman, director del Soul Children of Chicago, junt amb cinquanta cantaires de Catalunya. En trobareu tota la informació al seu quart llibre *Chicago o una immersió al bressol del gospel, el seu ressò a Catalunya*. A partir de llavors ens ha unit una bona amistat i hem fet diversos viatges juntes. Actualment col·laboro en els seus llibres, conferències i presentacions, he pogut comprovar que és una persona molt solidària i li agrada compartir les seves vivències.

El motiu inicial del viatge a Sud-àfrica va ser el d'anar a aprendre anglès i també per conèixer més a fons el país i la vida de Nelson Mandela, llavors vam aprofitar per fer un petit safari, ja que érem prop del Parc Nacional Kruger i també per visitar Pretòria i Johannesburg.

A la primera part trobareu ben descrita la nostra estada a l'Escola SASE de Ciutat del Cap, on jo també m'hi vaig sentir ben acollida, vaig aprendre moltíssim, tot i que els primers dies agafàvem mal de cap de tant adaptar-nos al nou idioma, però finalment vam acabar parlant l'anglès

amb molta fluïdesa. Pel que recomano, tant a joves com a grans, d'anar a estudiar idiomes a l'estranger, perquè a més d'aprendre la llengua et relaciones amb gent d'altres països, coneixes nous llocs i t'enriqueix com a persona. En el cas de triar d'anar a un país africà s'hi afegeix el factor d'aprendre a viure a la manera africana, que és diferent a l'occidental, ja que ells viuen més el present i et poden canviar els plans d'un dia a l'altre, ho veureu reflectit durant la descripció de l'estada a l'escola. Tal com explica la Conxita al llibre, a mi també em queda el bon record del dia de comiat a l'escola, quan els vam fer ballar sevillanes i vam cantar "Siyahamba" dansant tots fent una filera, on tothom estava feliç i somrient. També vull recordar l'estada a casa la Nicki amb els estudiants que hi vam passar molt bones estones.

Llegint el llibre us podreu adonar que vam aprofitar el temps lliure visitant diferents museus i llocs emblemàtics de Ciutat del Cap com l'Aquari, Waterfront, Sant George Cathedral, la Fortalesa, Signal Hill, el City Hall, la Biblioteca, entre d'altres. A les activitats extraescolars també vam gaudir de les explicacions dels professors al museu dels esclaus, a la visita al barris de Bo-Kaap, District six i als Townships de Langa. Pel que fa a la música recordo la interpretació de l'himne de Sud-àfrica "Nkosi Sikelela" cantat pels professors amb gran sentiment, sobretot no oblidaré mai la interpretació de l'Stevin posant la mà al cor en tot moment.

En definitiva, no vam parar mai de fer visites i gaudir dels nous llocs que ens oferia la ciutat, ens anava enriquint i vosaltres ho podreu gaudir en la vostra lectura.

De les excursions que vam fer fora de la ciutat no us perdeu la de la Punta del Cap i Cap de Bona Esperança, la Conxita ens en fa una bona descripció, recordo que a mi em van impressionar molt les fortes onades del mar en la unió de l'Índic i l'Atlàntic.

La segona part del llibre correspon al safari al Parc Kruger, va ser molt interessant i totes dues vam fruit d'una aventura diferent. L'autora ens ho explica de ma-

nera detallada i ho viureu com si també estiguéssiu allà dalt del 4 × 4 albirant els animals, vam tenir molta sort de veure els “cinc grans” en només dos dies de visita. El que impressiona és saber que els animals estan lliures dins el seu hàbitat mentre anem recorrent la sabana.

Les dues darreres parts estan molt relacionades pel fet que és la més sentida del llibre, on l'autora va descrivint els passos que vam seguir sobre la vida de Nelson Mandela, president de Sud-àfrica el 1994 i Premi Nobel de la Pau, que ella ens transmet de manera clara i documentada, ens apropa a la saviesa d'aquest gran personatge. Ens va descrivint la duresa viscuda a les estades a les presons que vam anar visitant durant el viatge, tant a Robben Island, prop de Ciutat del Cap com de Johannesburg. En aquesta part l'autora també ens parla de *l'apartheid* “i ens fa adonar de la injustícia que han patit els negres durant molts anys”.

A Pretòria vam estar molt a prop de Madiba, ja que vam passejar al voltant de l'Hospital del Cor on estava ingressat, aquesta estada està descrita amb molt de sentiment i cura.

Agraeixo de tot cor a la Conxita que m'hagi convidat a fer el pròleg, l'escrit del lliurament del Premi a Desmond Tutu al Palau de la Generalitat i a col·laborar en aquest llibre que reflecteix el nostre viatge tan intens, ric i variat, per poder-lo compartir amb tots els lectors interessats per Sud-àfrica i la seva història. Segur que el gaudireu de bon grat.

Rosa Pi MASVIDAL

Viladecavalls, 31 de juliol de 2014

INTRODUCCIÓ COM VA COMENÇAR TOT

L'estiu de 2013 amb l'amiga Rosa volíem anar a practicar anglès, ja feia temps que estudiàvem i vèiem que la manera d'aprendre de veritat era anar a algun lloc on poguéssim practicar. Pot sorprendre que triéssim Sud-àfrica, així que ara us ho explico. Tot va començar un dia que anàvem en el tren dels Catalans de Barcelona a Sabadell i la Rosa portava la revista *Lisa* on hi havia informació dels llocs i preus on feien cursos d'anglès. Teníem la intenció d'anar a Anglaterra però en veure que era molt car, ens dedicàrem a buscar altres llocs fins a trobar-ne un a meitat de preu i ens adonàrem que era Sud-àfrica. Ens miràrem i diguérem les dues al mateix temps: Per què no hi anem? Començàrem a fer una valoració i veiérem tres motius importants: 1. Àfrica és un continent que ens atreia, només feia mig any que havíem anat al Senegal i encara estàvem enyorades. 2. Teníem curiositat per conèixer les fonts de Mandela, és una persona que admirem i des de feia temps que anàvem seguint notícies seves. 3. Anar a aprendre anglès en un lloc llunyà afavoria que no hi hagués gaire gent que parlés castellà i se'ns faria més fàcil entendre'ns perquè l'anglès és la segona llengua de la majoria de la població. Mirant i comparant no ens adonàvem que teníem davant nostre un senyor i una noia jove que ens observaven. Finalment el senyor es va decidir a parlar i ens va dir que ell havia anat al Mundial del Futbol a Sud-àfrica i que li havia agradat molt el país, sobretot Ciutat del Cap. Ens engrescava que hi anéssim, explicant-nos experiències del que va viure allà. D'altra banda, la noia ens deia que ella havia estat a Malta per aprendre anglès i que no li havia agradat, i ens va anar bé que ho diguéssim perquè era una de les propostes que

teníem i la vam desestimar. Finalment ens decidírem per Sud-àfrica i anàrem a l'agència Lopstravel de Barcelona que és la que es cuida dels contactes amb l'escola Lisa. El Joan, el responsable, ens va proposar estar quinze dies a l'escola de Ciutat del Cap i una setmana per fer el safari al Parc Kruger, visitar Pretòria i Johannesburg seguint els passos de Nelson Mandela.

Un cop fets els primers tràmits del viatge ens posàrem a llegir llibres relacionats amb l'*apartheid* i biografies de Nelson Mandela. Amb els amics de la UNESCO visitàrem el Museu Africà de Barcelona on el pare Antonio que va viure trenta anys a l'Àfrica ens explicà la seva experiència a Johannesburg i ens obsequià amb unes revistes del *Mundo Negro*. Vaig contactar amb persones que havien estat a Sud-àfrica, com el Miquel Zambudio que em deixà guies i el seu diari de viatge. D'altra banda, vaig entrar al web de l'escola SASE (South African School of English), de Ciutat del Cap, que em va agradar perquè es veia que era un lloc acollidor.

M'emporto bon record del viatge de Sud-àfrica. A l'escola d'anglès, hi havia un ambient familiar. Stevin, el director, intentava aconseguir un caliu humà, entrant a les classes, aprenent el nom de cada alumne, provocant un diàleg sobre la història, la cultura i les tradicions dels diversos països representats. També organitzava *barbacues* per donar la benvinguda o acomiadar els estudiants, tot això afavoria que ens coneguéssim amb els alumnes de les altres classes i creava bon ambient entre tots. Aquesta part del viatge ha estat més gratificant quant a relacions amb les persones que he conegut. l'intercanvi de cultures amb els estudiants tant sud-africans com d'altres països que no coneixia: Angola, Gabon, Congo, Txad, i sobretot els nois d'Aràbia Saudí que m'han sorprès pel seu tracte amable i acollidor. Quan tanco els ulls em vénen les imatges de les seves cares dibuixant un somriure. Estic contenta perquè he fet amics i hi mantinc contacte per mitjà del correu electrònic i més d'un ha deixat un record gravat en el meu cor.

La segona part del viatge ha estat més turística, he tingut l'oportunitat de conèixer més la història del país visitant museus, malgrat que no em va agradar el tracte d'alguns guies, que anaven de cara als seus interessos mirant de treure el màxim de diners. Contrasta amb el tracte entranyable que vàrem rebre a Ciutat del Cap amb els estudiants de l'escola i del pis on vàrem viure. També he gaudit de l'aventura del safari, i he quedat impressionada de veure animals salvatges, com el lleopard, de tant a prop.

L'*apartheid* sempre m'ha preocupat i per això vaig voler seguir els passos de la vida de Nelson Mandela *in situ*, ja que és una persona que valoro per la seva fortalesa i el seu missatge de reconciliació. Vàrem fer un itinerari recurrent llocs on ell va estar. Començarem per la presó de Robben Island on quedarem impressionades per les condicions en què vivien i els maltractaments que rebien. D'altra banda, em va arribar a fons la mirada i l'actitud de perdó de l'expres polític que ens va acompanyar a la visita. També entrarem a la catedral anglicana de Saint George, un dels pocs llocs de culte durant l'època de l'*apartheid* on acudien persones de totes les races. Hi trobarem pregàries escrites i espelmes per Mandela. A Johannesburg visitarem la seva casa del barri de Soweto i també el museu de l'*Apartheid* i la presó situada al Constitution Hill, que va estar un temps amagada sota el turó. A Pretòria mentre passejàvem al voltant de l'Hospital on va ser ingressat, vàrem tenir l'oportunitat de llegir els escrits de suport i admiració que li havien fet arribar persones de països ben diferents.

Quan el cinc de desembre em vaig assabentar de la mort de Nelson Mandela, vaig seguir el tema per la televisió, semblava que era allà i recordava molts dels llocs que vaig visitar. Aquell dia vaig veure clar que havia de recollir els apunts del diari del viatge i començar a escriure per donar a conèixer la nova experiència. Valia la pena explicar que en aquest país, Nelson Mandela junt amb Desmond Tutu han fet d'intermediaris per donar un

testimoni de perdó amb la taula de la reconciliació de la veritat. Cada vegada he entrat més a la vida de Sud-àfrica deixant-me impressionar per la seva cultura i la seva gent. En aquest llibre recullo experiències que hem viscut, el que hem intercanviat i compartit amb estudiants de diversos països i vull donar testimoni de com ens ha impactat l'*apartheid* i el personatge de Mandela. Desitjo que gaudiu de la lectura i que feu un viatge virtual per una part de Sud-àfrica.